

Пашко Н. В.,
студентка V курсу
спеціальності «Початкова освіта»
Педагогічного інституту

Київського університету імені Бориса Грінченка

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасна початкова школа покликана виявляти і розвивати здібності учнів, формувати вміння і бажання вчитися. А реалізувати ці завдання можна на основі формування пізнавальної діяльності молодших школярів. Необхідною умовою шкільного навчання є розвиток пізнавальної діяльності школярів. Пізнавальна діяльність полегшує і прискорює розумову реакцію.

Проблемою формування пізнавального інтересу в учнів початкової школи займаються сучасні науковці Н. Бібік, О. Гузенко, С. Ілляш, О. Савченко, Г. Щукіна.

Я. Коменський надавав пізнавальному інтересу у навчанні великого значення. Педагог вважав, що тільки завдяки інтересу, учень «горітиме бажанням навчатися, не лякаючись ніяких труднощів, аби опанувати науку... мало того, що він не уникатиме праці, він навіть шукатиме її і не лякатиметься напруження і зусиль. Він поставить собі за мету не щось посереднє, а найвище, постійно намагатиметься чогось навчитися, коли відчуватиме, що йому чогось бракує, та постійно шукатиме у кого йому навчитися, в усьому змагаючись із своїми товаришами» [2; 134].

К. Ушинський, який розглядав пізнавальний інтерес, як засіб успішного навчання, наголошуючи на його ролі в моральному розвитку особистості. Він писав: «Збудіть у людині щиросердний інтерес до всього корисного, вищого і морального, і ви можете бути певні, що вона збереже людську гідність» [4; 254].

В. Сухомлинський зауважив, що навчальний процес у сучасній школі повинен розвивати всемогутню радість пізнання, а школа повинна бути справжнім «будинком радості»: дати дітям радість праці, радість успіху в навчанні, пробудити в їхніх серцях почуття гордості, власної гідності – це перша заповідь виховання.

З метою формування пізнавального інтересу у дітей молодшого шкільного віку необхідно створити сприятливі умови в ЗСО.

Н. Бібік визначає такі педагогічні умови формування пізнавального інтересу в учнів початкової школи:

- ❖ Зміна видів діяльності – допомагає зосередити увагу учнів на розв'язуванні навчальних завдань та виконанні пізнавальних дій, що запобігає втомлюваності; дозволяє урізноманітнити навчальну діяльність та підтримати до неї інтерес.

- ❖ Гнучкість педагогічної позиції – одна з істотних умов проведення занять, оскільки спілкування з молодшими школярами потребує вміння перевтілюватися, одночасно сприймати реакції всіх і кожного.

- ❖ Мотивування кожного етапу уроку - сприяє активізації дітей, підвищує інтерес до навчальної діяльності.

- ❖ Об'єктивне оцінювання як необхідний елемент побудови навчального процесу.

Сучасний дидакт початкової освіти – О. Савченко пропонує наступні дидактичні умови:

- ❖ цілеспрямоване формування в учнів позитивного ставлення до навчання, як особливої цінності їхнього життя;

- ❖ гуманне ставлення вчителя до всіх учнів незалежно від їхніх успіхів у навчанні, підтримка прагнень самостійно думати і діяти;

- ❖ формування суб'єктно-суб'єктної позиції учня;

- ❖ формування допитливості, пізнавального інтересу, дослідницької позиції;

- ❖ збагачення змісту навчання особистісно орієнтованим, емоціогенним матеріалом, а методики – проблемно-дослідницькими задачами;
- ❖ створення сприятливого навчально-розвивального середовища;
- ❖ збагачення пізнавальних процесів інтелектуальними почуттями учнів;
- ❖ виховання відповідального ставлення до процесу й результату навчальної праці, зміцнення почуття обов'язку, волі [3].

Реалізація кожної з цих умов потребує тривалої, узгодженої роботи вчителя, вихователя і батьків.

Отже, створення сприятливих педагогічних умов у формуванні пізнавального інтересу дітей молодшого шкільного віку істотно впливають на активізацію навчального процесу. Тому, вчителям необхідно спрямувати свою роботу на урізноманітнення змісту, форм, методів, прийомів і засобів навчання, що сприятимуть підвищенню пізнавального інтересу, активності, творчості, самостійності в одержанні знань.

ДЖЕРЕЛА

1. Ілляш С. Педагогічні умови формування пізнавального інтересу до навчання в учнів початкових класів [Електронний ресурс] / С. Ілляш // Молодь і ринок №6 (89). – 2012. – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/User/Downloads/Mir_2012_6_21.pdf.
2. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения. В 3х т. / Ян Амос Коменский // Москва, 1939. – 200 с.
3. Савченко О. Я. Діагностика і дидактичні умови формування у молодших школярів мотивації уміння вчитися [Електронний ресурс] / О.Я. Савченко // Український педагогічний журнал. - № 1. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.iitta.gov.ua/9773/1/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>.
4. Ушинський К.Д. Твори у 6 т. / К.Д. Ушинський // Київ, 1954. – Т. 2 – 500 с.